

Het advies van de ASD.

Dementie

Meneer H. heeft de diagnose beginnende dementie. Zijn vrouw wil graag dat haar man zo lang mogelijk thuis kan blijven wonen. Dat gaat haar alleen lukken als er voor haar man enkele dagen per week een plek is bij een dagbesteding voor mensen met beginnende dementie zodat zij haar handen overdag vrij heeft.

Aanleiding

In landelijke peilingen wordt aangegeven dat een grote toename is te verwachten van het aantal mensen met dementie.

Op de site van Alzheimer Nederland is een landelijke prognose te zien van mensen met dementie. In 2015 waren er naar schatting 650 mensen met dementie woonachtig in Lansingerland. In 2035 zal naar schatting 1.500 inwoners van Lansingerland dementie

Conclusie

- Meer aanbod dagbesteding.
- Kortdurende opname voor mensen met beginnende dementie.
- Vergoeding vervoer ook buiten Lansingerland.

Advies

- Inspelen op mogelijkheden van het bieden van dagbesteding, rekening houdend met de verwachte toename van het aantal mensen met beginnende dementie, zodat Lansingerland in 2030 genoeg capaciteit heeft gecreëerd om aan de behoefte van dagbesteding te kunnen voldoen.
- Maak het mogelijk om mantelzorgers te ontlasten en dat bij ziekte van mantelzorgers er kortdurende opvang mogelijk is.
- Onderzoek met de verschillende partijen of de doelgroep mensen met een lichte vorm van dementie binnen Lansingerland voldoende bediend kan worden.
- Zorg dat er mogelijkheden voor dagopvang blijven binnen Lansingerland, zodat mantelzorgers ontlast worden en mensen met dementie langer thuis kunnen blijven wonen.
- Er is behoefte aan een indicatie voor vervoer in geval van dagopvang buiten Lansingerland.

hebben. Ook de trendanalyse van de gemeente bevestigt dit beeld.

De vraag die hier naar voren komt, is in hoeverre Lansingerland voldoende toegerust is om nu en in de toekomst mensen met dementie een goede dag invulling en huisvesting te kunnen bieden.

Analyse

Tijdens ons onderzoek hebben wij gesproken met verschillende partijen binnen Lansingerland.

Hieruit is gebleken dat er:

- Slechts twee locaties (van Laurens) zijn voor mensen met beginnende dementie die vrij toegankelijk zijn;
- Behoefte is aan een indicatie voor vervoer naast de indicatie voor dagopvang, als

dagopvang niet in Lansingerland geregeld kan worden;

- Geen kortdurende opvang mogelijk is in Lansingerland voor mensen met dementie.

Wat verder nog ter sprake kwam:

- Dat het moeilijk is om de juiste instanties te vinden die iemand verder kunnen helpen met vragen betreffende WMO aanvraag en mogelijkheden voor dagopvang;
- Op dit moment is Laurens één van de weinige grotere spelers binnen Lansingerland. De keuzevrijheid zou kunnen worden gestimuleerd wanneer andere partijen zich zouden aandienen;

- Voor partners van mensen met beginnende dementie is het van belang voldoende informatie te krijgen over ondersteuning voor hun partner en de toegangswegen voor aanvraag van ondersteuning.

Bronnen:

- Ouderenadviseur Welzijn Lansingerland
- Productbeheerder WMO Lansingerland
- Teamleider Maatschappelijke Ondersteuning en Jeugd Lansingerland
- https://www.alzheimer-nederland.nl/dementie?utm_source=bing&utm_medium=cpc&utm_campaign=bing_ads
- <https://www.alzheimer-nederland.nl/sites/default/files/directupload/factsheet-dementie-per-gemeente.pdf>

ASD Lansingerland
Postbus 295
2650 AG Berkel en Rodenrijs

Aan het college van burgemeester en wethouders van Lansingerland

Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

De reactie van de gemeente op het advies.

Adviesraad Sociaal Domein Lansingerland
Postbus 295
2650 AG BERKEL EN RODENRIJS

Domein Samenleving
Maatschappelijke Opgaven
Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie
Sylvia Oosterman
Telefoon
14 010
E-mail
info@lansingerland.nl
Website
www.lansingerland.nl

Verzenddatum 29 maart 2019
Ons kenmerk U19.01852
Uw brief van

Onderwerp **Reactie op uw advies over dementie**

Geachte heer Thewessen,

Wij hebben op 8 december 2018 van u een (ongevraagd) advies ontvangen over het thema dementie. Aanleiding voor uw advies zijn een aantal publicaties waaruit blijkt dat het aantal mensen met dementie de komende jaren fors gaat stijgen, ook in Lansingerland. Daarnaast heeft u een gesprek gevoerd met een ouderenadviseur, de productbeheerder Wmo en de teammanager Maatschappelijke ondersteuning en Jeugd. In de eerste plaats willen we u hartelijke bedanken voor het onderzoek dat u heeft gedaan en voor de aandacht die u heeft besteed aan het advies. In deze brief reageren wij op uw advies met een algemeen beeld van de aanpak in Lansingerland, gevolgd door een reactie op uw adviezen.

Onze reactie op uw advies is vertraagd

Onze reactie op uw ongevraagde advies ontvangt u niet binnen de afgesproken reactietermijn. Hiervoor bieden wij onze excuses aan. In het bestuurlijk overleg dat u op 4 maart met de wethouder Ankie van Tatenhove had, heeft zij u een toelichting gegeven op de vertraging.

De aanpak van dementie in Lansingerland

Lansingerland ziet, in lijn met het landelijke beeld, een groei van het aantal mensen met dementie. De hulp en ondersteuning voor mensen met dementie en hun netwerk is ingekocht door de gemeente, de zorgverzekering en het zorgkantoor. Als gemeente zorgen we bijvoorbeeld voor mantelzorgondersteuning, vrij toegankelijke dagbesteding en individuele en groepsbegeleiding. We bereiden ons voor op een forse groei, bijvoorbeeld door het experimenteren met een efficiëntere inzet van de middelen. We weten echter nog niet wat de effecten daarvan zijn. Ook weten we nog niet precies wanneer we de grote groep gebruikers kunnen verwachten. Op dit moment zien we een licht groeiende vraag.

De dementieketen Lansingerland

Aangezien we de afstemming van de verschillende vormen van hulp en ondersteuning van groot belang vinden, werken we al jaren samen met diverse partijen in de Dementieketen Lansingerland. Aan de

keten nemen de volgende partijen deel: Alzheimer DWO, Welzijn Lansingerland, GGZ Delfland, Vierstroom, Laurens en de gemeente Lansingerland. Financiering van de keten verloopt via de gemeente en vanaf 2019 nemen ook DSW en CZ een deel van de financiering voor hun rekening. Daarmee garanderen we de inzet van de ketenregisseur en van een aantal activiteiten van de keten. De keten heeft een basisdocument en een flyer voor verwijzers en voor inwoners uitgebracht, waarin de werkwijze en de afspraken tussen de partijen zijn vastgelegd. Wij vragen de ketenregisseur u deze documenten toe te sturen.

Uw advies

Uw advies bestaat uit vijf onderdelen. We geven een reactie per onderdeel.

- a. *U adviseert ons voldoende capaciteit aan dagbesteding voor inwoners met dementie te organiseren.*

In Lansingerland kennen we twee vormen van dagbesteding. Welzijn Lansingerland ontvangt van ons een subsidie om de vrij toegankelijke dagbesteding te organiseren. We monitoren jaarlijks het aantal deelnemers aan de vrij toegankelijke dagbesteding. We monitoren ook regelmatig of het aanbod nog voldoet aan de vraag. In overleg met Welzijn Lansingerland stellen we bij waar nodig. Daarnaast heeft Lansingerland dagbesteding ingekocht bij meerdere partijen. Voor deze vorm van dagbesteding is een Wmo-indicatie nodig. Oudere inwoners van Lansingerland, al dan niet met dementie, maken voornamelijk gebruik van de deze Wmo-maatwerkvoorziening bij Laurens Oudelandse Hof en de Tuinen. Ook maakt een groep gebruik van Zorgboerderij Buitengewoon in Pijnacker. Er zijn ook mensen die gebruik maken van een combinatie van vrij toegankelijke dagbesteding en de maatwerkvoorziening dagbesteding. We zien wel een lichte groei van de vraag, maar er is geen sprake van een wachtlijst. We onderzoeken op dit moment wat er voor nodig is om ons aanbod uit te breiden bij een verdere groei van de vraag.

- b. *U adviseert ons om mantelzorgers te ontlasten en om kortdurende opvang mogelijk te maken.*

Lansingerland heeft de afgelopen jaren fors geïnvesteerd op de ontlasting van mantelzorgers met de inzet van het Mantelzorgpakket. De coördinatie en de inzet van de producten uit het Mantelzorgpakket ligt bij het Steunpunt Mantelzorg. Het pakket bestaat op dit moment uit huishoudelijke mantelzorg, take care en verwendagen. In de loop van 2019 evalueren we het pakket en stellen dat bij waar nodig. Veel mantelzorgers weten de weg naar de ondersteuning te vinden. Vooral de huishoudelijke mantelzorg en take care (hulp en aandacht thuis) kennen een grote afname.

Het gebruik van de verwendagen (een flexibele vorm van logeeropvang die we als extra vorm van ondersteuning hebben opgenomen in het mantelzorgpakket) blijft achter. Ook van de Wmo-maatwerkvoorziening kortdurend verblijf die bedoeld is om mantelzorgers te ontlasten, maken weinig inwoners gebruik. Het lijkt erop dat mantelzorgers moeite hebben om de zorg voor hun naaste over te dragen als het gaat om de logeeropvang.

Voor mensen met dementie is het aanbod van logeeropvang in Lansingerland beperkt. Daarom moeten inwoners soms uitwijken naar een voorziening in een omliggende gemeente. De gemeente inventariseert of uitbreiding van het aanbod nodig is.

Tenslotte is er ook kortdurend verblijf mogelijk vanuit de zorgverzekering, bij ziekte of uitval van de mantelzorger.

- c. *U vraagt ons te onderzoeken of de groep mensen met een lichte vorm van dementie bediend kan worden.*

Speciaal voor deze doelgroep zet Welzijn Lansingerland het Breinplein in. Mensen met een cognitieve stoornis kunnen hier elkaar ontmoeten en activiteiten doen die op de doelgroep zijn toegespitst. In deze fase zijn de ouderenadviseurs van Welzijn Lansingerland vaak het aanspreekpunt voor de zorgvrager en voor de mantelzorger. In de Dementieketen Lansingerland hebben we afgesproken hoe en op welk moment de ondersteuning overgaat van de ouderenadviseur naar de casemanager dementie. In 2019 start de Dementieketen Lansingerland met het programma 'de dementievriendelijke gemeente'. In dit programma kunnen dienstverleners en inwoners een training doen om dementie beter te herkennen en om te leren omgaan met mensen met een (lichte vorm van) dementie. We zien op dit moment geen aanleiding om méér in te zetten. We laten ons hierin ook adviseren door de Dementieketen Lansingerland.

- d. *U vraagt ons te zorgen voor dagopvang voor mensen met dementie*
Zie hiervoor ons antwoord onder a.

- e. *U vraagt om een indicatie vervoer voor inwoners die naar een dagopvang buiten Lansingerland gaan.*

De aanbieder van dagopvang onderzoekt of een bezoeker in staat is zelf, al dan niet met hulp van een mantelzorger, naar de dagopvang te komen. Als dat niet het geval is, verzorgt de aanbieder van de dagbesteding het vervoer. Dat is zo opgenomen in het contract tussen de gemeente en de aanbieder. Wanneer de aanbieder geen vervoer kan bieden voor inwoners die van buiten de betreffende gemeente komen, zoeken we in overleg met de inwoner naar een maatwerkoplossing.

De conclusies uit uw analyse

Bij uw analyse concludeert u dat er slechts twee vrij toegankelijke locaties (van Laurens) voor mensen met dementie zijn. De toevoeging van het woord slechts impliceert dat er een tekort is of zal komen. Daar zijn wij het niet mee eens. Wij monitoren het aantal inwoners dat gebruikt maakt van de dagbesteding. Voor het verschil tussen vrij toegankelijke en Wmo-maatwerk dagbesteding verwijzen wij naar a.

Uit de gesprekken met enkele partijen heeft u geconcludeerd dat het moeilijk is om de juiste instanties te vinden die mensen met een hulpvraag verder kunnen helpen. Wij erkennen dat de organisatie met drie financiers (gemeente, zorgverzekeraar en zorgkantoor) vanuit drie wetten (Wmo, Zorgverzekeringswet en Wet langdurige zorg) ingewikkeld is. In Lansingerland werken daarom de ouderenadviseurs van Welzijn Lansingerland, de consultants van de gemeente, de casemanagers dementie en de verpleeghuizen samen om inwoners te helpen met een passend aanbod. We benaderen huisartsen en andere zorgpartijen regelmatig om hen te informeren over de mogelijkheden in Lansingerland. We staan open voor suggesties om onze werkwijze of ons aanbod aan te scherpen.

U concludeert dat Laurens de grootste speler is in Lansingerland en dat inwoners meer keuzevrijheid zouden moeten hebben. Als het gaat om opname in een verpleeghuis is Laurens inderdaad de grootste speler. De gemeente kan daarop geen invloed uitoefenen, zorgkantoor DSW contracteert de intramurale instellingen. Sinds enkele jaren kennen we ook het Westpolderhuis en binnenkort opent zorgvilla Berkendael de deuren. Als het gaat om hulp en ondersteuning thuis of om dagopvang is er een breed aanbod.

Tot slot

Mocht u nog vragen hebben over onze reactie, dan kunt u contact opnemen met Sylvia Oosterman via sylvia.oosterman@lansingerland.nl. Voor vragen van algemene aard over de aanpak in Lansingerland, kunt u contact opnemen met de ketenregisseur van de Dementieketen Lansingerland, Ellen Eleonora via dementieketenlansingerland@gmail.com.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'L' and 'V' intertwined.

Lucas Vokurka
Secretaris

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Pieter van de Stadt' with a long, sweeping underline.

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester